

21 september 2019

Beste lezer,

Bij dezen ontvangt u de eerste Nieuwsbrief na een lange, warme vakantietijd met, dwars door het land, veel festivals. Festivals zijn mooi om te bezoeken, maar nog mooier is het om zelf te musiceren en die tijd is nu gelukkig weer aangebroken met veel geprogrammeerde activiteiten. Het muzikaleven is dus weer in volle hevigheid losgebarsten en er wordt weer op alle fronten en op alle mogelijke manieren georganiseerd en gemusiceerd.

Onder verwijzing naar de inhoudsopgave van deze Nieuwsbrief wensen we u veel leesplezier en een mooie voorbereidingstijd op al de concerten die geprogrammeerd zijn.

De redactie (*Ninon Vis, Geert Vinke en Wil Senden*)

Inhoud:

- *Van de bestuurstafel*
- *KNMO vraagt om steun voor verenigingsleven*
- *Fascinerend muziekweekend met twee FASO-orkesten*
- *Rotterdams Jeugd Symfonie Orkest in topvorm*
- *Nieuws van het Drents Symfonie Orkest (DSO)*
- *Orlando Festival met record aantal bezoekers*
- *De Nationale Orkestspelen 2020 in voorbereiding*
- *Amsterdam Sinfonietta en Orkater brengen Kreutzer vs. Kreutzer*
- *Vioolwereld, een verfrissende nieuwe vioolmethode*
- *Huismuziek*
- *Kopij FASO-Nieuwsbrief - 2e halfjaar 2019*

Van de bestuurstafel

De FASO-speeldag in Bussum was een heel geslaagde dag. Een dag vol mooie maar ook heel leuke muziek. Dirigent Albert van Eeghen was buitengewoon geschikt voor deze muziek (erg veel goede verhalen over Bruckner en Satie) en zeer geschikt voor dit orkest want technisch goed maar ook vriendelijk en ondersteunend. Het orkest was een prachtig samengesteld orkest met mensen uit 23(!) verschillende FASO-orkesten (*Foto: Frank Peelen*). Dit alles opnieuw ondersteund met een heerlijke lunch.

De muziek van Satie in een bewerking van Peter Greve was geweldig. Het is eigenlijk een ballet met een breed spectrum aan slagwerk dat het moderne leven uit 1917 uitbeeldt, met typemachines, sloophoorns, pistoolschoten en werkelijk snerpande politiefluitjes. Dit werk is dus een echte "happening". De eerste uitvoering werd indertijd door een aantal beroemdheden verzorgd. De dans door Dhiagilev en Massine, de aankleding door Picasso en dat alles dus op muziek van Satie en tekst van Couteaux. Mooie en leuke muziek in een mooie bewerking van Peter Greve.

Voor de slotuitvoering wachtte de FASO-bibliotheek nog een paar geschenken. Peter Greve heeft besloten al zijn muziek (ook in te zien tijdens de speeldag) aan de FASO te schenken. Verder was componiste Renilde Duif aanwezig om haar symfonie MH 17 te overhandigen aan de FASO-bibliotheek. Deze indringende compositie, modern maar zeer toegankelijk, werd al uitgevoerd bij het Fries Kamerorkest en is binnenkort voor alle FASO-orkesten beschikbaar. De FASO-speeldag heeft ten doel minder gespeelde werken onder de aandacht te brengen en dat is weer goed gelukt.

KNMO vraagt om steun voor verenigingsleven

“Klankwijzer”, het nieuws- en informatieplatform van de KNMO (Koninklijke Nederlandse Muziek Organisatie) vermeldt in een openingsartikel dat dit platform samen met het Koornetwerk een oproep aan de minister van OCW heeft gedaan om meer concrete steun te verlenen aan het verenigingsleven. Dit als reactie op de cultuurnota “Cultuur voor iedereen”.

Het gaat vooral om meer inbreng van de amateur-muzieksector zelf bij de uitvoering van de plannen.

De beide koepelorganisaties zien graag erkenning voor de inzet van de vele aangesloten orkesten en koren. De ondersteuning van de amateursector is de laatste decennia zwaar onder druk komen te staan. Landelijke ondersteuning is veel te ver van de sector af komen te staan, aldus beide organisaties. Zij verzoeken de minister om een structurele ondersteuning van het verenigingsleven en zij pleiten voor een nationaal actieplan “Muziek Meemaken”, waarin verschillende partijen gezamenlijk aan de slag kunnen gaan om zo te komen tot een praktische ondersteuning en financiering van het muzikale verenigingsleven. De FASO maakt sinds enkele jaren deel uit van de KNMO.

Pieter van Loenen, viool

Fascinerend muziekweekend met twee FASO-orkesten

Op zaterdagavond 15 juni j.l. woonden mijn vrouw en ik in TivoliVredenburg het concert van het Utrechtsch Studenten Concert (US Concert) bij. Hun programmering staat altijd garant voor verrassingen en veel luisterplezier. Zo ook deze keer! Onder leiding van de gerenommeerde dirigent Bas Pollard werden uit het klassieke repertoire de *Symfonische Dansen* van Rachmaninoff en het *eerste violconcert* van Szymanowski (solist Pieter van Loenen) met verve en groot enthousiasme gebracht. Maar DE verrassing van de avond was de nieuwe compositie 'Wayfare Concerto' van orkestlid Niels Hak met als ondertitel 'A spaceflight mission for orchestra'. In één woord: fascinerend en, zoals de componist wilde: een avontuur voor het orkest en daardoor ook voor de toehoorders! Zelden heb ik een nieuw werk gehoord dat zo direct binnen kwam en dat je meteen nog een keer wil horen. In een volgende Nieuwsbrief worden de jonge componist en zijn werk uitvoeriger aan U voorgesteld.

Een dag later waren we in de Rotterdamse Doelen aanwezig bij het 'Vaderdagconcert' van het Rotterdams Jeugd Symfonie Orkest onder leiding van Jim Roodnat. Tijdens de uitvoering groeide mijn bewondering van minuut tot minuut. Dit concert werd maar liefst door zo'n 130 jonge Rotterdamse kunstmakers uit verschillende kunstdisciplines vorm gegeven. In het volgende artikel volgt een wat uitvoerigere bespreking van dit theatrale concert.

WS

Jim Roodnat voor het RJSO

Vaderdagconcert door en voor Rotterdamse jongeren met verschillende kunstvormen

Rotterdams Jeugd Symfonie Orkest in topvorm

Op Vaderdag – zondag 16 juni 2019 – organiseerde de Vereniging Rotterdams Jeugd Symfonie Orkest een bijzonder

concert voor alle vaders en andere geïnteresseerden uit Rotterdam en omstreken. Gedurende een afwisselend middagprogramma presenteerden zo'n 130 jongeren een muzikale voorstelling in combinatie met film, 'spoken word' en fotografie. Bijzonder: de toegang voor dit concert in De Doelen was gratis!

Muzikaal en visueel spektakel

In dit afwisselende middagprogramma – geregisseerd door de Rotterdamse acteur Leo Hogenboom – lieten de jonge Rotterdamse kunstmakers verschillende kunstvormen zien. Het jeugdorkest verzorgde, samen met het koor van de Havo voor Muziek & Dans de muzikale kern van de voorstelling, aangevuld met gesproken teksten van de muzikanten zelf, film en portretten gemaakt door jonge Rotterdamse studenten van het Grafisch Lyceum.

Sjostakovitsj op z'n Rotterdams

Naast stukken van Jean Sibelius en Karl Jenkins werden ook enkele delen van de *5e symfonie* van Dmitri Sjostakovitsj gespeeld. Het komt niet vaak voor dat een jeugdorkest muziek van Sjostakovitsj uitvoert. Hierover dirigent, Jim Roodnat: *"Het Rotterdams Jeugd Symfonie Orkest heeft de afgelopen tijd een flinke ontwikkeling doorgemaakt en daarom durf ik het wel aan om dit te doen. De muziek van Sjostakovitsj roept de associatie op met bloed, zweet en staal. Dat maakt het erg Rotterdams."*

Vrijheid

Het thema van de voorstelling was "Koffertje vol vrijheid". Hiermee wil de vereniging stilstaan bij het feit dat vrijheid niet vanzelfsprekend is en in alledaagse dingen zit. Ook over de vrijheid van muziek maken en zelf kunnen bepalen van welke muziek je mag houden.

Het geheel was een muzikaal en visueel spektakel door en voor jongeren vanaf 7 jaar dat 'onder de huid ging' en waarbij je letterlijk en figuurlijk op het puntje van je stoel ging zitten.
WS

Nieuws van het Drents Symfonie Orkest (DSO)

Openluchtconcert in Anloo

Op zondag 22 september om 14.30 uur geeft het Drents Symfonie Orkest op uitnodiging van Stichting Rondon Magnus, voor de tweede keer een openluchtconcert in de "Speulkoel" in het Drentse Anloo (gemeente Aa en Hunze). Het orkest speelt werken van Brahms, van Anrooy, von Suppé, Barber, von Weber, Schumann, Dukas en Khachaturian, o.l.v. dirigent Pieter Cox. Door de Stichting is in de gemeente Aa en Hunze een oproep gedaan aan amateurmusici om aan te schuiven bij het DSO en een aantal stukken mee te spelen. Er hebben zich 4 personen gemeld en zij oefenen nog een aantal keren met het DSO mee voor de concerten.

Het theatertje in het Speulkoelbos is in de jaren dertig van de vorige eeuw aangelegd. Het was enkele tientallen jaren in gebruik en werd daarna bijna vergeten. Maar de plek is weer opgeknapt en als sfeervol vast theater ingericht.

Gedurende het hele seizoen biedt de Speulkoel een mix van allerlei soorten voorstellingen. De uitvoeringen vinden plaats in een grote tent. Voor het publiek staan tafeltjes met stoelen klaar en voor de grotere voorstellingen is er een ruime tribune.

Uitvoering van 'de gelaarsde Kat'

In het kader van Oktobermaand Kindermaand geeft het Drents Symfonie Orkest (DSO) op zaterdag 19 oktober 2019 een klein concert voor kinderen (vanaf 6 jaar). Het orkest speelt een compositie van het bekende sprookje "De Gelaarsde Kat" door componist Dirk van der Niet.

Het verhaal wordt verteld door Carel de Vries en Sarah-Jayn zal iedereen verrassen met haar creatieve dansen.

De Bonte Weaver in Assen stelt ruimte ter beschikking voor twee middagvoorstellingen, om 14.30 uur en om 16.30 uur.

Het orkest van Toonkunst Bussum voerde op zondag 18 februari de wereldpremière uit van De gelaarsde Kat van componist Dirk van der Niet uit Huizen.

Deze compositie, voor orkest met spreekstem, werd in opdracht van Toonkunst Bussum geschreven met ondersteuning van de FASO en de muziek is beschikbaar in de FASO-bibliotheek. De bezetting van dit goed speelbare, nieuwe werk is als volgt: Hout: 2, 2, 2, 2; Koper: 3, 1, 1, 1; pk, 2 perc.; Strijkers: 6, 6, 4, 4, 3; spreekstem.

Orlando Festival met record aantal bezoekers

Het Orlando Festival 2019 kende een groot aantal artistieke hoogtepunten, waarvan de talrijke radio-opnames voor De Concertzender en AVROTROS alsmede drie opgenomen CD's in de nabije toekomst zullen kunnen getuigen.

Met een spectaculaire stijging van twintig procent van de bezoekersaantallen tot bijna vijfduizend bezoekers werden het belang en het bestaansrecht van dit bijzondere kamermuziekfestival in Limburg, het oudste en grootste van Nederland, nog eens extra benadrukt.

In totaal 31 internationale kamermusici verzorgden de 21 Orlando concerten, 33 masterclass deelnemers musiceerden op twintig goedbezochte regioconcerten. Vele amateurs, van jong tot oud, hebben splend en luisterend intens genoten van het Orlando Festival, samen met het reguliere concertpubliek.

Nationaal Concours voor jeugdsymfonieorkesten onder nieuwe naam verder

De Nationale Orkestspelen 2020 in voorbereiding

Volgend jaar begint de zevende editie van de Nationale Orkestspelen (voorheen Nationaal Concours – zie beneden) en de voorbereidingen zijn al in volle gang. In 2018 bleek dat de indeling van orkesten in afdelingen niet altijd zo eenvoudig is. Zowel de organisatie als de jury worstelden hiermee. Niet alle jeugdorkesten voelden zich op hun plaats in het concours: het wedstrijdelement zat daarbij soms in de weg.

De hoofddoelstellingen van de Stichting Nationaal Concours voor Jeugdsymfonieorkesten zijn ontmoeting en kwaliteitsimpuls; het concours wil daar goed op kunnen blijven anticiperen. In deze zevende editie wordt daarom veel aandacht besteed aan onderlinge ontmoeting. Spelen in een professionele concertzaal met allerlei jeugdorkesten, waarbij je van elkaars spel kunt genieten en leren. Hiermee wordt nog explicieter een soort olympische gedachte geïntroduceerd waarbij 'meedoen belangrijker is dan winnen'. De prijzen markeren de opvallende prestaties, zoals onder meer een Juryprijs, Publieksprijs, Programmaprijs, Innovatieprijs en de Stimuleringsprijs. Elk deelnemend orkest zal een prijs kunnen winnen, waarbij geen verschillen in hoogte van het bedrag zullen zijn.

De zevende editie introduceert dan ook de term 'De Nationale Orkestspelen', waarbij jurydagen en een finale de evenementen zijn waaraan de orkesten kunnen deelnemen. De organisatie wil dit concept komende jaren blijven organiseren als tweejaarlijks evenement, zodat het een duidelijk herkenbaar signatuur wordt voor de jeugdorkesten en niet elke twee jaar opnieuw bedacht hoeft te worden.

Twee onderdelen

Het concours bestaat nog steeds uit twee onderdelen: de jurydagen (voorheen voorronden) waarbij orkesten door een jury worden beoordeeld en orkesten elkaar ontmoeten, beluisteren en samen workshops en masterclasses kunnen volgen en een finale voor orkesten die op een topklasse-podium willen spelen en daar een verplicht werk uitvoeren.

Alle jeugdorkesten met een organisatieadres in Nederland

worden aangeschreven en kunnen deelnemen. De orkesten moeten de bezetting hebben van een kamerorkest, een klassiek of romantisch symfonieorkest met minimaal 25 leden. De orkesten dienen een inschrijfformulier in en betalen het inschrijfgeld van 150 euro. Tevens geven ze aan of ze wél of niet aan de finale willen meedoen. Het verplichte werk zal deze editie bestaan uit het begeleiden van een solist. De jury maakt van elke presentatie een verslag en elk orkest krijgt een certificaat van deelname.

Tijdens de Jurydagen worden workshops en masterclasses gegeven. Hiervoor kunnen orkestleden zich individueel opgeven. Ook zal er mogelijkheid zijn tot uitwisseling van dirigenten en bestuursleden.

In De Doelen (Rotterdam) spelen alle orkesten die hebben gekozen voor een finale-optreden. De jurydagen vinden plaats eind maart/ begin april 2020 (in overleg met orkesten en Akoesticum).

De finaledag is eind juni. Het Juniorenspektakel wordt juni 2020 georganiseerd in het Archeon. Jeugdorkesten kunnen zich alvast aanmelden voor de Nationale Orkestspelen via:

bestuur@jijspeelttochook.nl

Het definitieve inschrijfformulier volgt bij de start van het nieuwe seizoen.

Voor uitvoerige informatie zie: [www. jij speelt toch ook.nl](http://www.jijspeelttochook.nl)

Amsterdam Sinfonietta en Orkater brengen *Kreutzer vs. Kreutzer*

Amsterdam Sinfonietta en muziektheatergezelschap Orkater brengen het verhaal van de *Kreutzer*sonates van Beethoven en Janáček op het podium met de acteurs Anniek Pheifer en Stefan Rokebrand. Leiding en viool Antje Weithaas

Onder regie van Leopold Witte volgen muziek en theater elkaar vloeiend op in dit muziektheatrale programma. Gijs Scholten van Aschat maakte speciaal voor deze voorstelling een vertaling van het scenario van Laura Wade.

De voorstelling speelt van 10 t/m 20 november op verschillende plaatsen in het land.

In de novelle *Kreutzer* van Tolstoj ontsteekt een jaloerse echtgenoot in blinde woede, omdat hij zijn echtgenote ervan verdenkt een affaire te hebben met de violist met wie zij Beethovens *Kreutzer*sonate speelt. Deze crime passionel intrigeerde op zijn beurt componist Leoš Janáček. Hij schreef zijn eigen *Kreutzer*sonate, die de scènes uit het verhaal stuk voor stuk verklanken. De twee sonates vormen de muzikale ruggengraat van de voorstelling. Anniek Pheifer (o.m. het Nationale Theater) en Stefan Rokebrand (o.m. Soldaat van Oranje) spelen de getalenteerde amateurpianiste en de professionele violist. De muziek brengt de twee zeer dicht bij elkaar, met alle gevolgen van dien. Maar wat is er gebeurd en was er eigenlijk wel sprake van overspel?

Speellijst *Kreutzer vs. Kreutzer*:

Zo 10 nov – Muziekcentrum, Enschede – 14.30 uur

Di 12 nov – Tivoli Vredenburg, Utrecht – 20.00 uur

Wo 13 nov – Muziekgebouw, Amsterdam – 20.15 uur

Do 14 nov – Stadsgehoorzaal, Leiden – 20.15 uur

Vr 15 nov – Muziekgebouw, Amsterdam – 20.15 uur

Za 16 nov – Nieuwe Kerk, Den Haag – 20.15 uur

Wo 20 nov – Concertzaal, Tilburg – 20.30 uur

www.amsterdamsinfonietta.nl | orkater.nl

Vioolwereld, een verfrissende nieuwe vioolmethode

Op 31 augustus woonde ik de presentatie van een nieuwe vioolmethode bij die door violist/componist Nico Dezaire samen met Jaap Kastelein is geschreven.

Deze vioolmethode is bedoeld voor leerlingen vanaf 7 jaar en zo geschreven dat er geen specifieke muzikale voorkennis nodig is. De methode kan zowel individueel als in de groepsles worden gebruikt en heeft een verfrissende nieuwe aanpak. Het is het resultaat van - zoals Nico zelf zegt - tientallen jaren ervaring met vioollessen geven, componeren en dirigeren en inmiddels daarmee een levenswerk geworden. Voor de leerling is iedere bladzijde een verrassing. Er worden steeds weer andere dingen geleerd en geen enkele bladzijde heeft dezelfde soort inhoud. Opvallend is de doordachte structuur in rubrieken en de samenhang daarvan. De aansturing van de leerling gebeurt aanvankelijk niet via noten maar via speelopdrachten waarbij meer teksten, foto's en grepenschema's te zien zijn dan in andere methoden. Pas na een paar maanden wordt gestart met het notenschrift.

Naast het boek bevat de methode ook een website waar diverse dingen zoals demo- en begeleidingstracks kunnen worden gedownload.

Maar ook demonstratievideo's en pdf bestanden met begeleidingspartijen voor piano en viool.

Ik was verrast door de rijk gevarieerde inhoud die alle zintuigen in werking weet te zetten en ging zelf direct aan de slag.

Vioolwereld weet heel duidelijk een brug te slaan tussen het traditionele leren via notenschrift en het op gehoor leren zoals in het Suzuki-onderwijs en in de pop-, jazz- en volksmuziek gebeurt.

Vioolwereld deel 1 is leverbaar via de bijbehorende website

<https://vioolboeken.nl/winkel/vioolwereld/vioolwereld-1/>

Deel 2 en versies voor altviool en cello zijn ook in voorbereiding.

Wilma van der Heide

Nico Dezaire (1965) studeerde viool en muziektheorie aan het Brabants Conservatorium te Tilburg. Na zijn studie werkte hij als docerend en uitvoerend musicus en schreef vele muziekboeken, uitgegeven bij De Haske/Hal Leonard, Timbre Publications en Educatieve Muziek en Media. Het is zijn doel een bijdrage te leveren aan de vernieuwing en modernisering

van de strijkersdidactiek. Zijn boeken bestaan uit eigen composities en arrangementen van bekende stukken. De basis van deze boeken ligt in Nico's eigen praktijk waar hij viool- en altvioolles geeft en diverse ensembles leidt. Voor vragen over de inhoud, gebruik of andere vragen of opmerkingen over zijn boeken kun je een mail sturen naar nico@nicodezaire.nl met daarin de vraag of een afspraak voor een telefoongesprek maken.

Huismuziek

Ademtechniek voor blazers, een nieuwe extra cursus.

Docent: Pauliina Lievonen.

Data: zaterdag 26 oktober en zaterdag 23 november van 13 tot 17 uur, Akoesticum, Ede.

J.S. Bach Orkestsuite 4: er is nog plaats voor violisten.

Docent: Mimi Mitchell.

Datum: 26-27 oktober, zaterdag 10.00-zondag 17.00 uur, Akoesticum, Ede.

Effectief studeren voor strijkers.

Docent: Peter van Praagh.

Datum: zaterdag 30 november, van 10 tot 17 uur, Lebret, Oosterbeek.

Blazersensemble; er is nog plaats voor hobo en hoorn.

Docenten: Francien Post en Ingrid Slangen.

Datum: 7-8 december, zaterdag 10 uur-zondag 17 uur, Conferentiecentrum De Glind, De Glind.

Musiceren met Kerst is vernieuwd; voor instrumentalisten.

Docent: Peter van Os.

Datum: 24-27 december, dinsdag 16 uur - vrijdag 10 uur, Eigentijdserf, Westelbeers.

Wat is nou een akkoord? Een nieuwe cursus.

Docenten: Robert de Bree en Wilko Brouwers.

Datum: zaterdag 11 januari 2020, 10-17 uur, Akoesticum, Ede.

Kopij FASO-Nieuwsbrief - 2e halfjaar 2019

Nummer	Deadline	Verschijningsdatum
2019 - 6	26 oktober	9 november
2019 - 7	6 december	21 december